

ADALET ve KALKINMA PARTİSİ T.B.M.M. Grup Başkanlığı
Tarih : 27.5.2014
Sayı : 438

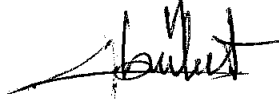
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türk Ceza Kanunu İle Siyasi Partiler Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifimiz ekte sunulmuştur. Gereğini arz ederiz.

Ramazan CAN
Kırıkkale Milletvekili

(1)

Bülent TURAN
İstanbul Milletvekili

(2)

Mustafa AKIŞ
Konya Milletvekili

(3)

TBMM BAŞKANLIĞI					
Tali Komisyon	- Anayasa - Kadın Erkek Fırsat Eşitliği - Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler				
Esas Komisyon	Adalet				
Tarih:	27 Mayıs 2014			E. No: 2/2014/9	
Ysm.Uzm.	Bşk.Yrd.	Başkan	Gn.Sek.Yrd.	Gn.Sek.	
AA	z	Ş	Ş	M	
TBMM BAŞKANI					

T B M M
KANUNLAR ve KARARLAR BŞK. LİĞİ

27 Mayıs 2014

Numara:

T B M M
KÜTÜPHANE VE ARŞİV İZM. BAŞKANLIĞI

27 Mayıs 2014

No: 309831

GENEL GEREKÇE

5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 1 inci maddesinde, toplumsal barışı korumak ve suç işlenmesini önlemek, Kanunun amaçları arasında sayılmıştır. Buna göre, toplumsal barışı korumak ve yeni suçların işlenmesini önlemek bakımından ceza kanunları önemli bir işlev görmektedir.

Güvenlik tedbirine ilişkin kurallar ile suç için öngörülen ceza miktarı, ceza hukukunun evrensel temel ilkeleri ve Anayasa'nın konuya ilişkin kurallarına aykırı olmamak kaydıyla, ülkenin sosyal ve kültürel yapısı, ahlaki değerleri ve ekonomik hayatın gereksinimleri göz önüne alınarak belirlenen ceza politikasına göre düzenlenmektedir. Bu bağlamda, hangi suça hangi ölçüde cezai yaptırım uygulanacağı ve nelerin ağırlaştırıcı veya hafifletici sebep olarak kabul edileceği izlenen suç siyaseti gereğince Türkiye Büyük Millet Meclisinin takdirindedir.

Anayasa Mahkemesinin birçok kararında belirtildiği üzere, hukuk devletinde, ceza hukuku kuralları, önleme ve iyileştirme amaçlarına uygun olarak ölçülü, adil ve orantılı olmalıdır. Suç ve ceza arasında adalete uygun., bir oranın bulunup bulunmadığının belirlenmesinde o suçun toplumda yarattığı infial ve etki, kişiler üzerinde oluşturduğu tehlike, zarar verenin kişiliği ile verilen zararın azlığı veya çokluğu, işlenme oranındaki artış veya azalma gibi faktörlerin de dikkate alınması gerekmektedir.

Bu bağlamda, nitelikli hırsızlık suçlarıyla daha etkin mücadele edilebilmesi amacıyla bu suçların cezalarının bir miktar artırılması öngörülmektedir.

Öte yandan, çocukların ve kadınların toplum içinde maruz kaldıkları cinsel şiddet, bu kişileri ve toplumu olumsuz yönde etkilemektedir. Cinsel dokunulmazlığa karşı işlenen suçların mağdurlarının, özellikle çocukların ikincil örselenmesini asgariye indirmek ve maruz kaldıkları fiille ilgili soruşturma ve kovuşturma makamları önünde tekrar tekrar ifade vermelerini engellemek gerekmektedir. Hukuk devletinin temel amaçlarından olan bireyin korunması ilkesi, toplumda sosyal güvenliğin ve sosyal adaletin sağlanması yoluyla gerçekleştirilebilmektedir.

Türk Ceza Kanununun "Cinsel Dokunulmazlığa Karşı Suçlar" Bölümünde yer alan 102, 103, 104 ve 105 inci maddelerinde, cinsel saldırı, çocukların cinsel istismarı, reşit olmayanla cinsel ilişki ve cinsel taciz suçlarına yer verilmiştir. Bununla birlikte, söz konusu Kanunun yaklaşık dokuz yıllık uygulamasında, belirtilen-suçlarla ilgili bir takım sorunların ortaya çıktığı tespit edilmiştir. Bu sorunların çözümü amacıyla cinsel dokunulmazlığa karşı suçlar yeniden düzenlenmekte ve bu suçlar için öngörülen cezalar önemli ölçüde artırılmaktadır.

Teklif ile Siyasi Partiler Kanununda değişiklik yapılmaktadır.2820 sayılı Kanunun 96.maddesinde siyasi partilerce kullanılmayacak parti adları ve işaretlerle ilgili sınırlamalar gösterilmiştir.

Maddede yapılan değişiklikle, bir siyasi partinin kuruluş aşamasında Tüzüğünde veya sonradan parti yetkili organlarınca alınacak kararlarla, Anayasa Mahkemesince temelli kapatılan veya siyasi parti siciline kayıtlı bulunan siyasi partilerin isimleri, amblemleri, rumuzları, rozetleri ve benzeri işaretlerini aynen veya iltibasa mahal verecek şekilde kullanamayacağı hükme bağlanmaktadır.

Buna göre, siyasi parti siciline kayıtlı bulunan bir siyasi partinin Siyasi Partiler Kanunu ve parti iç mevzuatına uygun biçimde resmen kullandığı isim, amblem, rumuz ve kısaltılmış ad ve benzeri işaretlerinin başka bir siyasi parti tarafından aynen veya ciddi karışıklığa yol açacak yani seçmen iradesini yanıltacak şekilde kullanılması yasaklanmakta böylece hakkın kötüye kullanılması önlenmekte ve demokratik yarışın iyi niyet kuralları çerçevesinde yürütülmesi amaçlanmaktadır.

Anayasa ve Siyasi Partiler Kanununa göre; Siyasi partiler, Anayasa ve kanunlar çerçevesinde, önceden izin almaksızın serbestçe kurulurlar. Siyasi partiler, demokratik siyasi hayatın vazgeçilmez unsurlarıdır. Siyasi partilerin faaliyetleri ve kararları Anayasada nitelikleri belirtilen demokrasi esaslarına aykırı olamaz.

Siyasi Partiler Kanununun 96.maddesinde siyasi partilerce kullanılamayacak parti adları ve işaretlerle ilgili sınırlamalar gösterilmiştir.

104 üncü Maddede yapılan değişiklikle, bir siyasi partinin kuruluş aşamasında Tüzüğünde veya sonradan parti yetkili organlarınca alınacak kararlarla, Anayasa Mahkemesince temelli kapatılan veya siyasi parti siciline kayıtlı bulunan siyasi partilerin isimleri, amblemleri, rumuzları, rozetleri ve benzeri işaretlerini aynen veya iltibasa mahal verecek şekilde kullanması halinde o siyasi parti hakkında uygulanacak olan yaptırımlar hükme bağlanmaktadır. Böyle bir aykırılık iddiası Anayasa Mahkemesine, Cumhuriyet Başsavcılığınca re'sen veya ilgili siyasi partinin talebi ile getirilebilecek ve Anayasa Mahkemesi, isim, amblem ve rumuzların siyasi partiler siciline kayıt önceliğine göre yapacağı incelemede bu Kanunun 96 ncı maddesinin birinci fıkrasına aykırılık görürse, bu aykırılığın giderilmesi için ilgili siyasî parti hakkında ihtar kararı verecek ve bu kararın ilgili siyasi partiye tebliğinden itibaren 30 gün içinde aykırılık o siyasi partice giderilmediği takdirde, Anayasa Mahkemesi, o siyasî partinin aykırılık giderilinceye kadar faaliyette bulunmaktan yasaklanmasına karar verecektir.

2820 sayılı Siyasi Partiler Kanununun cezai hükümlerinin bulunduğu 111 ila 120. maddeleri arasındaki düzenleme 765 sayılı TCK.na göre hazırlanmıştır.

1 Haziran 2005 tarihinde 765 sayılı TCK.nu yürürlükten kaldırılıp yerine 5237 sayılı TCK.nu kabul edilmiş ve yeni TCK.da önceki kanundan farklı olarak, cürümler ve kabahatler aynı kanunda düzenlenmemiş ayrıca 5326 sayılı Kabahatler Kanunu kabul edilmiş olması nedeniyle; özgürlüğü bağlayıcı cezalar yönünden ağır hapis-hapis-hafif hapis ayrımı, para cezaları yönünden ise ağır para cezası- hafif para cezası ayrımları kaldırılmış ve özellikle hafif hapis ve para cezaları yönünden idari yaptırımlar da benimsendiğinden, hangi eyleme hangi makam tarafından ne miktar ceza uygulanacağı konusunda büyük bir karışıklık mevcut olup, dört-beş ayrı kanuna bakılarak ancak sonuca gidilebilme çoğu zaman da ceza uygulamasını hangi makamın yapacağı konusu belirsiz kalmaktadır.

Yürürlükten kaldırılan ve yeni kabul edilen kanunlar doğrultusunda 114 üncü maddenin güncel haliyle düzenlenmesi ve para cezası gerektiren eylemlere ilişkin yaptırımlar da adli para cezası şeklinde değiştirilmesi amaçlanmıştır.

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından siyasi parti üye kayıtlarının ve sicil dosyalarının tutulmasında ve siyasi partilerin her kademedeki organları tarafından tutulması zorunlu olan defterlerinin elektronik ortamında da gerçekleştirilebilmesi için yasal düzenleme yapılmasına ihtiyaç duyulmuştur.

Elektronik ortamda kayıt tutulması konusunda benzer içerik taşıyan 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun elektronik işlemler başlığı altında düzenlenen 38/A maddesinde ve 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanununun elektronik işlemler başlığı altında düzenlenen 445. maddesinde hükümler bulunmaktadır.

Siyasi parti üye kayıtlarının ve sicil dosyalarının elektronik ortamda tutulması konusunda duyulan ihtiyaç ve bu kayıtları tutmak ve aktarmakla sorumlu olan kişilerin belirlenmesi ek 7. Madde ile çözümlenmeye çalışılmıştır.

TÜRK CEZA KANUNU İLE SİYASİ PARTİLER KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 102 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 102- (1) Cinsel davranışlarla bir kimsenin vücut dokunulmazlığını ihlâl eden kişi, mağdurun şikâyeti üzerine, beş yıldan on yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır. Fiilin ani hareketle işlenmesi hâlinde iki yıldan yedi yıla kadar hapis cezası verilir.

(2) Fiilin vücuda organ veya sair bir cisim sokulması suretiyle gerçekleştirilmesi durumunda, oniki yıldan az olmamak üzere hapis cezasına hükmolunur. Bu fiilin eşe karşı işlenmesi hâlinde, soruşturma ve kovuşturmanın yapılması mağdurun şikâyetine bağlıdır.

(3) Suçun;

a) Beden veya ruh bakımından kendisini savunamayacak durumda bulunan kişiye karşı,

b) Kamu görevinin, vesayet veya hizmet ilişkisinin sağladığı nüfuz kötüye kullanılmak suretiyle,

c) Üçüncü derece dâhil kan veya kayın hısımlığı ilişkisi içinde bulunan bir kişiye karşı ya da üvey baba, üvey ana, üvey kardeş, evlat edinen veya evlatlık tarafından,

d) Silahla veya birden fazla kişi tarafından birlikte,

e) İnsanların toplu olarak bir arada yaşama zorunluluğunda bulunduğu ortamların sağladığı kolaylıktan faydalanmak suretiyle,

işlenmesi hâlinde, yukarıdaki fıkralara göre verilen cezalar yarı oranında artırılır.

(4) Cinsel saldırı için başvurulmuş cebir ve şiddetin kasten yaralama suçunun ağır neticelerine neden olması hâlinde, ayrıca kasten yaralama suçuna ilişkin hükümler uygulanır.

(5) Suç sonucu mağdurun bitkisel hayata girmesi veya ölümü hâlinde, ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına hükmolunur."

MADDE 2- 5237 sayılı Kanunun 103 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 103- (1) Çocuğu cinsel yönden istismar eden kişi, sekiz yıldan onbeş yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır. Fiilin ani hareketle işlenmesi hâlinde dört yıldan sekiz yıla kadar hapis cezası verilir. Cinsel istismar deyiminden;

a) Onbeş yaşını tamamlamamış veya tamamlamış olmakla birlikte fiilin hukuki anlam ve sonuçlarını algılama yeteneği gelişmemiş olan çocuklara karşı gerçekleştirilen her türlü cinsel davranış,

b) Diğer çocuklara karşı sadece cebir, tehdit, hile veya iradeyi etkileyen başka bir nedene dayalı olarak gerçekleştirilen cinsel davranışlar, anlaşılır.

(2) Cinsel istismarın vücuda organ veya sair bir cisim sokulması suretiyle gerçekleştirilmesi durumunda, onaltı yıldan aşağı olmamak üzere hapis cezasına hükmolunur.

(3) Suçun;

a) Birden fazla kişi tarafından birlikte,

b) İnsanların toplu olarak bir arada yaşama zorunluluğunda bulunduğu ortamların sağladığı kolaylıktan faydalanmak suretiyle,

c) Üçüncü derece dahil kan veya kayın hısımlığı ilişkisi içinde bulunan bir kişiye karşı ya da üvey baba, üvey ana, üvey kardeş veya evlat edinen tarafından,

d) Vasi, eğitici, öğretici, bakıcı, koruyucu aile veya sağlık hizmeti veren ya da koruma, bakım veya gözetim yükümlülüğü bulunan kişiler tarafından,

e) Kamu görevinin veya hizmet ilişkisinin sağladığı nüfuz kötüye kullanılmak suretiyle, işlenmesi hâlinde, yukarıdaki fıkralara göre verilecek ceza yarı oranında artırılır.

(4) Cinsel istismarın, birinci fıkranın, (a) bendindeki çocuklara karşı cebir veya tehditle

ya da (b) bendindeki çocuklara karşı silah kullanmak suretiyle gerçekleştirilmesi hâlinde, yukarıdaki fıkralara göre verilecek ceza yarı oranında artırılır.

(5) Cinsel istismar için başvuru cebir ve şiddetin kasten yaralama suçunun ağır neticelerine neden olması hâlinde, ayrıca kasten yaralama suçuna ilişkin hükümler uygulanır.

(6) Suç sonucu mağdurun bitkisel hayata girmesi veya ölümü hâlinde, ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına hükmolunur."

MADDE 3-5237 sayılı Kanunun 104 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan "altı aydan iki" ibaresi "iki yıldan beş" şeklinde değiştirilmiş, ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiş ve aynı maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"(2) Suçun mağdur ile arasında evlenme yasağı bulunan kişi tarafından işlenmesi hâlinde, şikâyet aranmaksızın, on yıldan onbeş yıla kadar hapis cezasına hükmolunur.

(3) Suçun, evlat edineceği çocuğun evlat edinme öncesi bakımını üstlenen veya koruyucu aile ilişkisi çerçevesinde koruma, bakım ve gözetim yükümlülüğü bulunan kişi tarafından işlenmesi hâlinde, şikâyet aranmaksızın ikinci fıkraya göre cezaya hükmolunur."

MADDE 4- 5237 sayılı Kanunun 105 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "hükmolunur." ibaresi ", filin çocuğa karşı işlenmesi hâlinde altı aydan üç yıla kadar hapis cezasına hükmolunur." şeklinde ve ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"(2) Suçun;

a) Kamu görevinin veya hizmet ilişkisinin ya da aile içi ilişkisinin sağladığı kolaylıktan faydalanmak suretiyle,

b) Vasi, eğitici, öğretici, bakıcı, koruyucu aile veya sağlık hizmeti veren ya da koruma, bakım veya gözetim yükümlülüğü bulunan kişiler tarafından,

c) Aynı işyerinde çalışmanın sağladığı kolaylıktan faydalanmak suretiyle,

d) Posta veya elektronik haberleşme araçlarının sağladığı kolaylıktan faydalanmak suretiyle,

e) Teşhir suretiyle,

işlenmesi hâlinde yukarıdaki fıkraya göre verilecek ceza yarı oranında artırılır. Bu fiil nedeniyle mağdur; işi bırakmak, okuldan veya ailesinden ayrılmak zorunda kalmış ise, verilecek ceza bir yıldan az olamaz."

MADDE 5- 5237 sayılı Kanunun 142 nci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi yürürlükten kaldırılmış, aynı fıkroda yer alan "iki yıldan beş" ibaresi "üç yıldan yedi" şeklinde değiştirilmiş, ikinci fıkrasının (d) bendine "kilit açmak" ibaresinden sonra gelmek üzere "veya kilitlenmesini engellemek" ibaresi eklenmiş, (g) bendinde yer alan "Barınak yerlerinde, sürüde veya açık yerlerde bulunan" ibaresi madde metninden çıkarılmış, aynı fıkraya aşağıdaki bent eklenmiş, fıkroda yer alan "üç yıldan yedi" ibaresi "beş yıldan on" şeklinde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"h) Herkesin girebileceği bir yerde bırakılmakla birlikte kilitlenmek suretiyle ya da bina veya eklentileri içinde muhafaza altına alınmış olan eşya hakkında,"

"(5) Hırsızlık suçunun işlenmesi sonucunda haberleşme, enerji ya da demiryolu veya havayolu ulaşımı alanında kamu hizmetinin geçici de olsa aksaması hâlinde, yukarıdaki fıkralar hükümlerine göre verilecek ceza yarısından iki katma kadar artırılır."

MADDE 6- 5237 sayılı Kanunun 143 üncü maddesinde yer alan "üçte birine kadar" ibaresi "yarı oranında" şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 7- 5237 sayılı Kanununun 149 uncu maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"d) Yol kesmek suretiyle ya da konutta, iş yerinde veya bunların eklentilerinde,"

MADDE 8- 5237 sayılı Kanununun 152 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "altı" ibaresi "dört", ikinci fıkrasında yer alan "iki" ibaresi "bir" şeklinde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"(3) Mala zarar verme suçunun işlenmesi sonucunda haberleşme, enerji ya da demiryolu veya havayolu ulaşımı alanında kamu hizmetinin geçici de olsa aksaması hâlinde, yukarıdaki fıkralar hükümlerine göre verilecek ceza yarısından iki katına kadar artırılır."

MADDE 9- 22/4/1983 tarihli ve 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanununun 96 ncı maddesinin birinci fıkrasında yer alan "ve benzeri işaretleri" ibaresinden sonra gelmek üzere "aynen veya iltibasa mahal verecek şekilde" ibaresi eklenmiştir.

MADDE 10- 2820 sayılı Kanununun 104 ncü maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Tüzüklerinde, Anayasa Mahkemesince temelli kapatılan veya siyasi parti siciline kayıtlı bulunan siyasi partilerin isimleri, amblemleri ve rumuzlarını aynen veya iltibasa mahal verecek şekilde kabul eden veya kullanan siyasi parti aleyhine Anayasa Mahkemesine, Cumhuriyet Başsavcılığınca re`sen veya ilgili siyasi partinin talebi üzerine yazı ile başvurulur. Anayasa Mahkemesi, başvuru tarihinden itibaren 30 gün içinde isim, amblem ve rumuzların siyasi partiler siciline kayıt önceliğine göre yapacağı incelemede bu Kanunun 96 ncı maddesinin birinci fıkrasına aykırılık görürse, bu aykırılığın giderilmesi için ilgili siyasi parti hakkında ihtar kararı verir. Bu kararın ilgili siyasi partiye tebliğinden itibaren 30 gün içinde aykırılık giderilmediği takdirde, Anayasa Mahkemesi, o siyasi partinin aykırılık giderilinceye kadar faaliyette bulunmaktan yasaklanmasına karar verir. Faaliyette bulunmaktan yasaklanmasına karar verilen parti, yasaklama süresi boyunca kanunen yapılması zorunlu parti kongreleri ve işlemler hariç hiçbir faaliyette bulunamaz, gelir sağlayamaz, üye kaydedemez ve seçimlere katılamaz."

MADDE 11- 2820 sayılı Kanununun 114 üncü maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Gerçekdışı üye kaydı yapmak

MADDE 114- Siyasi partiye yazılı üyelik başvurusu bulunmayan veya mevcut olmayan kişileri gerçeğe aykırı olarak üye kaydedenler hakkında bir aydan üç aya kadar hapis ve elli günden ikiyüz güne kadar adli para cezasına hükmolunur."

MADDE 12- 2820 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

"Defter, sicil ve kayıtlarının tutulma usulü

EK MADDE 7- Bu Kanuna göre tutulacak sicil, dosya, defter ve kayıtlar elektronik ortamda da tutulabilir. Ancak form veya sürekli form şeklinde tutulacak defterler, kullanılmaya başlanmadan önce her bir sayfasına numara verilerek ve onaylatılarak kullanılabilir. Onaylı sayfalar kullanıldıktan sonra defter haline getirilerek muhafaza edilir.

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı siyasi parti sicillerine işlenmek üzere elektronik ortamda veri aktarımı ancak siyasi parti genel merkezleri tarafından ve bu işlemlerle görevlendirilecek kişilerce yerine getirilir."

MADDE 13 -Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 14- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.